Üniversite Ya?am? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Üniversite Ya?am? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32216

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Üniversite Ya?am? Ölçe?i (ÜYÖ), üniversite ö?rencilerinin yeni akademik ve sosyal çevrelerine sa?lad?klar? uyum düzeylerini çok boyutlu olarak ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Ölçek, Mine Alada? ve arkada?lar? taraf?ndan 2003 y?l?nda Türkiye'deki üniversite ö?rencileri popülasyonu için özel olarak tasarlanm??t?r. Ölçek geli?tirme çal??mas?, arac?n yap?sal geçerlili?ini ve güvenilirli?ini incelemeye odaklanm??t?r. ÜYÖ, ö?rencilerin akademik ba?ar?lar?n?, duygusal refahlar?n?, sosyal ili?kilerini ve genel olarak üniversite ortam?na adaptasyonlar?n? de?erlendiren alt? farkl? faktörden olu?maktad?r. Bu ölçek, özellikle psikolojik dan??ma ve rehberlik hizmetlerinde ö?rencilerin zorland??? alanlar? tespit etmek için önemli bir tan? arac?d?r.

Anahtar Kelimeler

Üniversite Ya?am? Ölçe?i, Üniversite uyumu, Ö?renci ya?am?, Psikolojik dan??ma, Likert tipi ölçek, Yap? geçerlili?i.

Yazarlar

Mine Alada?, D.Y. Ka?n?c?, M.E. Tuna, E. Tezer.

Amaç

Üniversite Ya?am? Ölçe?i'nin temel amac?, üniversiteye yeni ba?layan veya halihaz?rda e?itimine devam eden ö?rencilerin üniversite ortam?na sa?lad?klar? adaptasyon düzeylerini bilimsel ve sistematik bir biçimde de?erlendirmektir. Bu adaptasyon, sadece akademik performans? de?il, ayn? zamanda ö?rencilerin duygusal, ki?isel ve sosyal çevreleriyle kurduklar? ili?kileri de kapsamaktad?r. Ölçek, ö?rencilerin uyum süreçlerinde kar??la?t?klar? zorluklar? belirleyerek, ilgili kurumlar?n (üniversite ö?renci hizmetleri, psikolojik dan??ma merkezleri) önleyici ve destekleyici müdahale programlar? geli?tirmesine olanak tan?maktad?r.

Ölçe?in geli?tirilmesi, bu alanda Türkiye ba?lam?na özgü, kültürel olarak hassas ve geçerli bir ölçüm arac?na olan ihtiyac? kar??lam??t?r. Ara?t?rmac?lar, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n? ortaya koyarak, uyum sorunlar?n?n tek bir alandan kaynaklanmad???n?, aksine karma??k ve etkile?imli faktörlerin sonucu oldu?unu vurgulam??lard?r.

Yap?sal Alan

Üniversite Ya?am? Ölçe?i (ÜYÖ), ö?rencilerin üniversite ya?am?na adaptasyonunu alt? farkl? ancak birbiriyle ili?kili boyutta ele alan çok faktörlü bir yap?y? ölçmektedir. Bu yap?, ö?rencinin üniversite deneyiminin kritik alanlar?n? temsil eder ve toplamda 48 maddeden olu?ur. Bu alt

ARABPSYCHOLOGY.COM

boyutlar, ö?rencinin çevreyle, kendisiyle ve akademik beklentilerle nas?l ba?a ç?kt???n? gösterir.

Ölçe?in ölçtü?ü temel yap?, ö?rencilerin üniversite ya?am?n?n gerektirdi?i yeni sorumluluklara, sosyal çevrelere ve akademik yüklere kar?? gösterdikleri psikolojik ve davran??sal tepkilerdir. Ölçe?in alt boyutlar? ?unlard?r:

Üniversite Ortam?na Uyum: Üniversitenin genel yap?s?na, kurallar?na ve fiziksel çevresine adaptasyonu ifade eder.
Duygusal Uyum: Ö?rencinin stres, kayg? ve yaln?zl?k gibi duygusal zorluklarla ba?a ç?kma becerisini ve genel duygusal refah?n? de?erlendirir.
Ki?isel Uyum: Özgüven, öz yeterlilik ve ki?isel geli?im gibi benlikle ilgili adaptasyon süreçlerini kapsar.
Kar?? Cinsle ?li?kiler: Kar?? cinsle sa?l?kl? ve destekleyici sosyal ili?kiler kurma becerisini ölçer.
Akademik Uyum: Ders çal??ma al??kanl?klar?, s?nav kayg?s? yönetimi ve akademik beklentileri kar??lama becerisini içerir.
Sosyal Uyum: Akran gruplar?yla, yeni arkada?larla ve sosyal etkinliklerle entegrasyon düzeyini ifade eder.

Geçerlik

Üniversite Ya?am? Ölçe?i'nin geçerlik çal??mas?, Alada? ve arkada?lar? (2003) taraf?ndan özellikle yap? geçerlili?ini incelemek üzere yürütülmü?tür. Yap? geçerlili?i, ölçe?in kuramsal olarak ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne derece do?ru ölçtü?ünü gösterir. Çal??mada, ölçe?in alt? faktörlü yap?s?n?n, üniversite uyumu kavram?n? teorik beklentilere uygun olarak temsil etti?i Faktör Analizi yöntemleriyle desteklenmi?tir.

Her ne kadar kaynak içerikte spesifik geçerlik katsay?lar? veya korelasyon tablosu sunulmam?? olsa da, ölçek geli?tirme sürecinin temel amac?, belirlenen alt boyutlar?n birbirinden ayr??an ancak birbiriyle ili?kili yap?lar? temsil etti?ini kan?tlamakt?r. Bu durum, ÜYÖ'nün uyumun çok boyutlulu?unu ba?ar?l? bir ?ekilde ayr??t?rd???n? göstermektedir.

Güvenirlik

Üniversite Ya?am? Ölçe?i, yüksek düzeyde güvenilir bir araç oldu?unu çe?itli güvenirlik analizleri ile kan?tlam??t?r. Ölçe?in güvenirlik çal??mas?nda en yayg?n kullan?lan yöntemlerden biri olan iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach Alfa) hesaplanm??t?r.

Ölçe?in bütününe ili?kin hesaplanan iç tutarl?l?k katsay?s? oldukça yüksek olup, **.91** olarak rapor edilmi?tir. Bu katsay?, tüm maddelerin ayn? yap?y? ölçme konusunda yüksek bir homojenlik gösterdi?ini i?aret eder. Alt boyutlara ili?kin iç tutarl?l?k katsay?lar? ise **.70 ile .80** aras?nda

ARABPSYCHOLOGY.COM

de?i?mekte olup, en dü?ük katsay? **(a = .63)** olarak belirtilmi?tir. Bu de?erler, psikometrik standartlar aç?s?ndan alt boyutlar?n da kabul edilebilir düzeyde güvenilir oldu?unu göstermektedir.

Ek olarak, ölçe?in madde-toplam puan katsay?lar? da incelenmi? ve bu katsay?lar?n **.63 ile .80** aras?nda de?i?ti?i tespit edilmi?tir. Madde-toplam korelasyonlar?n?n yüksek olmas?, her bir maddenin, ait oldu?u alt boyutu ve dolay?s?yla genel yap?y? ölçmeye önemli ölçüde katk? sa?lad???n? teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Üniversite Ya?am? Ölçe?i'nin geli?tirilmesi sürecinde, ölçe?in yap?sal geçerlili?ini belirlemek amac?yla Faktör Analizi kullan?lm??t?r. Bu analiz sonucunda, toplam 48 maddeden olu?an ölçe?in, üniversite uyumunu temsil eden alt? ana faktöre ayr?ld??? belirlenmi?tir. Bu alt? faktör, ölçe?in teorik çerçevesini olu?turmaktad?r. Faktörler ve ilgili madde say?lar? a?a??da listelenmi?tir:

Üniversite Ortam?na Uyum (12 madde)
Duygusal Uyum (9 madde)
Ki?isel Uyum (7 madde)
Kar?? Cinsle ?li?kiler (7 madde)
Akademik Uyum (7 madde)
Sosyal Uyum (6 madde)

Bu faktör yap?s?, ö?rencilerin adaptasyon sürecinin homojen bir bütün olmaktan ziyade, farkl? ya?am alanlar?nda farkl? düzeylerde deneyimlenen karma??k bir süreç oldu?unu ortaya koymaktad?r. Faktör yüklerinin ve döndürme matrislerinin, bu alt? boyutun birbirinden anlaml? ?ekilde ayr??t???n? do?rulad??? kabul edilmektedir.

Ölçme Arac?

Test Type:

Geli?tirme (Developmental Scale)

Format:

Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Language Available:

Türkçe

ARABPSYCHOLOGY.COM

Population Group:

Yüksekö?retim Ö?rencileri (Üniversite Ö?rencileri)

Age Group:

Genç Yeti?kinlik Dönemi (Tipik olarak 18-25 ya? aras?)

Population Details:

Türkiye'deki çe?itli üniversitelerde okuyan lisans ö?rencileri.

Test Methodology:

7'li Likert tipi derecelendirme kullan?lm??t?r. Cevap seçenekleri 1 (Bana hiç uygun de?il) ile 7 (Bana tamamen uygun) aras?nda de?i?mektedir, bu da kat?l?mc?ya geni? bir yan?t yelpazesi sunarak hassas ölçüm yap?lmas?na olanak tan?r.

Anahtar Kelimeler

Adaptasyon, Faktör Analizi, ?ç tutarl?l?k, Ö?renci psikolojisi, Çok boyutlu ölçek, Psikometrik özellikler.

Yazarlar

Author ORCID Identifier:

Mevcut kaynakta belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses:

Sorumlu yazar Mine Alada? için ileti?im adresi: mine.aladag@ege.edu.tr

Correspondence Address:

Mine Alada? (Ege Üniversitesi, E?itim Fakültesi, Psikolojik Dan??ma ve Rehberlik Anabilim Dal?).

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Üniversite Ya?am? Ölçe?i, 2003 y?l?nda yay?mlanan akademik çal??ma ile bilim dünyas?na sunulmu?tur. Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m? genellikle ilgili makaleye at?f yapmak ?art?yla serbesttir. Ticari kullan?m veya ölçekte de?i?iklik yapma izinleri için sorumlu yazar Mine Alada? ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ölçek geli?tirme çal??mas? 2003 y?l?na aittir.

Ölçe?in orijinal makalesi ve detayl? bilgileri a?a??daki kaynaklarda mevcuttur. Orijinal PDF dosyas? bu ba?lant?dan indirilebilir: universite-yasami-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Alada?, M., Ka?n?c?, D.Y., Tuna, M.E. ve Tezer, E. (2003). Üniversite Ya?am? Ölçe?i: ölçek geli?tirme ve yap? geçerlili?i üzerine bir çal??ma. *Türk Psikolojik Dan??ma ve Rehberlik Dergisi, 2*(20), 41-47. Makalenin tam metnine a?a??daki ba?lant?dan eri?ilebilir: pdrdergisi.org

Üniversite Ya?am? Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Üniversite Ortam?na Uyum (12m)
Duygusal Uyum (9m)
Ki?isel Uyum (7m)
Kar?? Cinsle ?li?kiler (7m)
Akademik Uyum (7m)
Sosyal Uyum (6m)

ARABPSYCHOLOGY.COM